

[Finansministeren.]

risk, hvis de saaledes opsamlede Penge pumpes ud i Omløbet igen i Løbet af en kortere Aarrække; saa vilde vi være lige vidt. Det maa naturligvis være en Grundregel, at den Sanering, vi foretager, skal være af varig Karakter.

Den Betragtning, som ligger bag ved det ærede Medlem Hr. Steinckes Bemærkninger, maa dog være den, at Regeringen, denne eller en kommende Regering, skulde have alle disse store Midler til Raadighed, hvis den havde Brug for eller følte Lyst til at give en Masse Penge ud af Statskassen, men det er jo da ikke almindeligt, at en Regering har 1300—1400 Mill. Kr. at disponere over til almindelige Statsudgifter. Hvis der kommer Situationer i Fremtiden, hvor man finder det afgørende nødvendigt at afholde meget store Udgifter, som man ikke har Midler til, maa den normale Fremgangsmaade være, at man forelægger Rigsdagen Forslag om Tilvejebringelse af de nødvendige Midler. Jeg synes ikke, det er heldigt at tilvejebringe en saadan Tilstand, at man blot med en saadan Situation for Øje holder saa store Konti. For saa vidt synes jeg, at de Særkonti, der bliver tilbage selv efter Forslaget, er meget store, og det er kun paa Grund af Tidens Usikkerhed, jeg ikke har ment i Øjeblikket at burde foreslaa en ubetinget Afskrivning af hele det ved Laan opsugede Beløb. Derfor havde Lovforslaget oprindelig den Form, at de ved Udstedelse af 5- og 10-aarige Statsobligationer opsugede Beløb kunde afskrives efter Bestemmelse af Finansministeren efter Forhandling med Finansudvalgene. Man har imidlertid ment, at det, der skulde ske, burde ske ved Lov, og den Betragtning har jeg naturligvis accepteret.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen rejste det Spørgsmaal, hvor meget man egentlig skal have afviklet i alt, før man kan sige, at Pengecirkulationen har naaet en nogenlunde holdbar Størrelse. Det er vanskeligt at afgive noget bestemt Skøn herom. Man kunde efter de Erfaringer, vi har gjort før Krigen, formentlig regne med, at en samlet Pengecirkulation paa omkring 1 Milliard Kr. — dels i Sedler, dels i Bankernes Kassebeholdninger, der plejer at staa paa Foliokonto i Nationalbanken, omtrent vilde svare til Danmarks Pengebehov med den nuværende Produktion og det nuværende Prisniveau. Den samlede Pengecirkulation er jo imidlertid væsentligt større, et Sted mellem 4 og 5 Milliarder, saa at man skulde kunne tale om en ledig Pengemængde paa mellem 3 og 4 Milliarder.

Nu er der jo, som det vil være det høje Ting bekendt, paa forskellig Maade truffet saadanne Foranstaltninger, at Pengemængden vil blive nedbragt ganske betydeligt. Der er Eengangsskatten, der er Skattebøder og Efterbetalinger ifølge Loven af 22. Juli 1945, og der er Konfiskationsbeløbene fra Værnemagere og andre, som delvis omfattes af det her foreliggende Lovforslag. Det kan antages, at alle disse Foranstaltninger fra nu af og fremefter vil indbringe i hvert Fald 2 Milliarder Kr., maaske noget mere. Derved skulde Pengemængden blive nedbragt fra de nuværende 4—5 Milliarder til et Sted mellem 2 og 3 Milliarder. Man skulde da stadig væk have en Pengemængde, der er 1 Milliard, maaske 1½ Milliard, større end den; der i og for sig skulde være den normale.

Det skulde for saa vidt synes ønskeligt at opsuge i hvert Fald ca. 1 Milliard Kr. mere. Jeg maa imidlertid tage det Forbehold, at Erfaringen synes at vise, at det danske Folk af Krigen bl. a. har lært at gaa med større Pengebeløb i Lommen, end man har gjort hidtil, idet det viser sig, at Seddelcirkulationen er meget større, end man i og for sig skulde vente efter Omsættningens Størrelse. Man kunde jo regne med, at efter at Prisniveauet er steget til henimod det dobbelte og Befolkningen er vokset lidt, havde vi Brug for en Seddelcirkulation paa ca. det dobbelte af den, vi havde Brug for før Krigen. Seddelcirkulationen er imidlertid mellem 3 og 4 Gange saa stor som før Krigen, utvivlsomt fordi Folk har faaet andre Vaner med Hensyn til at gaa med Pengesedler i Lommen. Det skyldes maaske dels det lave Renteniveau for Indlaan i Bankerne, dels maaske dette, at man er vant til at føle sig velhavende; og saa længe Folk gaar med disse store Pengebeløb i Lommen, kan vi jo uden større Forstyrrelse tillade os at have en noget større Pengemængde end normalt.

Jeg er derfor ikke sikker paa, at der ud over det, der allerede er foretaget, behøves saa forfærdelig meget. Jeg vil tro, at hvis man med Tiden foretog en yderligere Opsugning paa op imod 1 Milliard, skulde det være nok, og jeg vil tro, at den yderligere Nedbringelse af Pengemængden, som skal finde Sted, behøver man ikke at foretage ved Eengangsforanstaltninger som Eengangsskat o. lign. Det har vi nu gjort, men det vil være naturligt — jeg forstod, at det ogsaa var den Betragtning, det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen anlagde —, at denne yderligere Sanering af Pengevæsenet sker over de aarige Statsfinanser, saa at